

ÚZEMNÍ PERSPEKTIVA ZELENÉ INDUSTRIALIZACE

KONFERENCE V RÁMCI PROGRAMU ESPON

Při příležitosti švédského předsednictví v Radě EU se ve dnech 14.–15. 6. 2023 uskutečnila konference s názvem **Územní perspektiva zelené industrializace**. Místem jednání bylo švédské město Luleå ležící v severošvédském regionu Norrbotten, které má být příkladem přechodu od klasické uhlíkové ekonomiky na udržitelnější řešení založené na využití obnovitelných zdrojů energie.

V úvodu **Wiktor Szydarowski** (Evropské seskupení pro územní spolupráci) přivítal účastníky a vysvětlil, proč bylo pro pořádání semináře ESPON vybráno právě město Luleå. Pozitivní stránku zelené transformace a její příznivé dopady na regionální ekonomiku, místní komunitu a udržitelný rozvoj představili státní tajemník **Dan Ericsson** (švédské Ministerstvo pro venkov a infrastrukturu), **Anders Öberg** (region Norrbotten) a **Tomas Mörtzell** (Komise CPMR pro Baltské moře). Naopak negativa využití půdy pro vznik zelené ekonomiky a její dopady na tradiční kočovný život Sámů představil **Tomas Kuhmunen** (sámský parlament).

Vývoj zelené industrializace v severním Švédsku popsal **Claes Nordmark** (Sdružení obcí regionu Norrbotten) a následně **Therese Kreisel** (město Skellefteå) uvedla konkrétní příklady toho, jak interakce lidí a jejich myšlenek posouvá rozvoj kupředu a jak je udržitelnost změn podmíněna jejich přijetím a podporou ze strany místní komunity. V závěru první sekce představila **Juana López Pagán** (španělské Ministerstvo pro ekologickou transformaci a demografické výzvy) hlavní priority nadcházejícího španělského předsednictví v Radě EU související s demografií, vyliďňováním venkova a rolí malých a středních měst.

V dalším bloku vystoupili vědeckí pracovníci, kteří se zaměřili na popis industrializace ve Švédsku. **Sverker Sörlin** (Královský technologický institut ve Stockholmu) popsal historickou perspektivu industrializace v severním Švédsku, **Ann-Kristin Bergquist** (Univerzita v Uppsale) vysvětlila hnací síly ekonomického rozvoje

Zdroj: www.espon.eu

a zdůraznila, že rozvoj nelze měřit jen ekonomicky, ale především s ohledem na přínos pro místní komunitu. Následně **Luisa Pedrazzini** (Lombardie) představila hlavní politické dokumenty související se zelenou transformací v Itálii. V závěru **Michaela Gensheimer** (Evropské seskupení pro územní spolupráci ESPON) a **Carlos Tapia** (Nordregio) představili pracovní verzi dokumentu „Územní perspektiva zelené industrializace“, který bude na základě výstupů z konference doplněn a dokončen do finální podoby.

Prezentace byly zakončeny inspirativním projevem **Roba Hopkinse** (Transition Network), který prostřednictvím videozáznamu představil svou vizi klimaticky neutrálního světa v roce 2030 založenou na příkladech dobré praxe z evropských regionů.

Následně byli účastníci rozděleni do pracovních skupin, ve kterých si mohli vyměňovat zkušenosti a nápady v oblasti řízení změn, digitalizace, zelené transformace, konfliktů při využití území apod. Výsledky z těchto diskusí byly na závěr představeny publiku.

Program druhého dne konference byl rozdělen do tří místností, kde se postupně vystřídalo šest následujících témat: „Jak

řídít změnu?“, „Jak zvýšit lokální atraktivitu?“, „Jak řešit konflikty ve využití území?“, „Jak řídit zelenou přeměnu?“, „Jak může pomoci digitalizace?“, „Jak řešit finanční otázky?“. Přednášející se zde podělili o svoje zkušenosti, přičemž velký ohlas u publika sklídl **Miguel Ángel Herrera Gutiérrez** (město Genalguacil), který popsal, jak pomocí kultury dokázali v jihošpanělském městě Genalguacil, potýkajícím se s odlivem mladých lidí, vytvořit atraktivní místo pro život a zvrátit negativní demografickou křivku.

Seminář byl ukončen panelovým rozhovorem, v němž moderátoři **Karin Hübnette**, **Sverker Lindblad** (švédské Ministerstvo pro venkov a infrastrukturu), **Thiemo Eser** (řídící orgán ESPON) a **Wiktor Szydarowski** (Evropské seskupení pro územní spolupráci) představili hlavní výstupy z konference a odpovídali na dotazy z publika.

Podrobnosti o konferenci a použité prezentace jsou k dispozici na oficiálních stránkách programu ESPON: www.espon.eu.

*Ing. Elena Fedrová
Ústav územního rozvoje*